

УДК 159.9

Мартиняк О. – ст. гр. БП-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ЯКОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Науковий керівник: старший викладач Сівчук П. І.

Martyniak O.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

PSYCHOLOGICAL FACTORS OF QUALITY OF MANAGEMENT SOLUTIONS

Supervisor: Senior Lecturer Sivchuk P. I.

Ключові слова: рішення, керівник.

Keywords: decision, manager.

На даний момент, все більшого значення набуває питання вдосконалення якості управлінської діяльності та управлінського рішення. Аналізуючи існуючий на сьогодні характер, структуру, форми, засоби та чинники прийняття управлінських рішень, можна побачити які цілі ставлять перед собою суб'єкти суспільної взаємодії та що вони намагаються змінити задля забезпечення витонченості та послідовності управлінського рішення.

Управлінське рішення та його функції є дуже важливою складовою у процесі управління, адже саме воно постає умовою виконання важливих функцій, простежується як безпосередній продукт діяльності керівництва, також виступає як один з найголовніших засобів утворення суспільних уподобань. Кожен керівник має відзначатися компетентністю, високою оперативністю, знаннями та навиками успішного застосування методів управління. А ще чесністю, відповідальністю, чуйністю, доброзичливим ставленням до інших, врівноваженістю та самоконтролем. Провідною складовою саме управлінського рішення є його якість. Також основний ряд вимог можна поповнити науковою обґрунтованістю, несуперечністю, своєчасністю, практичною реалізованістю та адаптивністю.

Прийняття рішення можна назвати наукою або мистецтвом, яке повністю залежить від тієї людини, яка приймає його. Кожному рішенню підвладна певна проблема, тому дуже важливо вчасно та правильно його прийняти, а якщо цього не зробити, то надалі це може спричинити до великої втрати ресурсів. Для того щоб правильно прийняти будь-яке рішення потрібно зважати на усі чинники та умови які можуть впливати на даний процес.

Серед усіх чинників які мають безпосередній вплив на процес прийняття управлінських рішень, можна виокремити: освіту та професійний досвід, який ґрунтується на безперервному пошуку нових перспектив, вмінні правильного використання різних ресурсів для досягнення поставлених цілей.

Також мають бути чітко встановлені правила для працівників відповідно до їхнього рівня освіти та кваліфікації, які можуть визначити право дійсного ухвалення рішень у певних сферах діяльності. Тому повинні створюватись посадові інструкції у яких буде перелік конкретних функцій працівників. Основою для розроблення посадових інструкцій працівників, які закріплюють їх обов'язки, права і відповідальність є «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників»,

затверджений наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. №336. Цей довідник є нормативним документом, обов'язковим з питань управління персоналом на підприємствах, в установах і організаціях усіх форм власності та видів економічної діяльності.

За даними зарубіжних науковців, а саме Дж. Вілкокса, Е. Вілкокса та К. Коуена можна відзначити що особи, яким доводилось приймати управлінські рішення, переоцінювали власні можливості та здібності в процесі прогнозування очікуваних результатів. Доволі часто суб'єкти, прийнявши управлінське рішення, дану проблему відносять або до тієї яка являє собою небезпеку або ж до тієї, яка буде виступати новими можливостями для подальшого розвитку. При виборі однієї стратегії із низки запропонованих, втрачаються інші суттєві можливості, адже вона стає домінуючою. Якщо людина почуває себе стомленою, невпевненою або ж напруженою, то її увага зосереджується на мінімальному обсязі даної інформації. У процесі ухвалення певного рішення на вибір керівника впливає не лише те, наскільки глибоко він опрацював проблему, а й те як саме він це зробив, як певна проблема була сформульована. Багато керівників які мають здатність до авторитаризму, найчастіше піддаються хибним прогнозам на основі мінімальної інформації та поспішно ухвалюють рішення, які пізніше можуть спрацювати проти них. А ще на вибір рішення позначається вплив індивідуальних психологічних характеристик.

Підсумовуючи вищевикладене можна сказати, що при розгляді управлінських рішень з боку ефективності та якості, найактуальнішою є проблема пов'язана з вдосконаленням, підготовкою та власне прийняттям управлінських рішень. Головні особливості представлені чисельністю та неоднорідністю управлінських ситуацій, суб'єктів та об'єктів управління, певної взаємодії між ними.

Щоб рішення було дійсно ефективним та якісним, незважаючи на можливі помилки, потрібно правильно поставити цілі та передбачити усі їхні можливі зміни. Також процес ухвалення рішення має тісний зв'язок із системою цінностей, які притаманні кожному керівнику, адже в кожного вона власна, індивідуальна. Так само відмінність спостерігається і в симпатіях та антипатіях суб'єктів, які теж мають прямий вплив на прийняття рішення, та на чергові дії. Саме тому керівники різного рівня часто не можуть прийти до загальної згоди, загального рішення. В деяких випадках, ці розходження в думках призводять до серйозних конфліктів, які згодом створюють багато зайвих проблем. Але, якщо подивитись з іншого боку, неузгодженість може стати певним поштовхом для пошуку нових можливостей та стратегій. Для того щоб уникнути так званого суб'єктивізму в процесі ухвалення рішень, керівники та особи, які теж залучені до цього можуть пройти підготовку незалежним консультантом. Тому ця підготовка постає як першочергове завдання для тих суб'єктів, які прагнуть стати компетентними керівниками.

Література

1. Харчук С.А., Ткачук Т.В. «Умови і чинники якості управлінського рішення»
2. Методи прийняття управлінських рішень. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
https://studme.com.ua/1281041911558/menedzhment/lichnostnye_otsenki_rukovodite_lya.htm
3. Якість і ефективність управлінських рішень. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
https://stud.com.ua/21590/menedzhment/yakist_efektivnist_upravlinskih_rishen
4. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://works.doklad.ru/view/F9hIBhXyeYE.html>